

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1881. Första Kammaren. N:o 39.

Lördagen den 23 April.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Justerades ett protokollsutdrag för gårdagen.

Upplästes ett inlemnadt läkarebetyg af följande lydelse:

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare Herr *M. Hallenborg* lider af en Lungcatarrh och är i behof af ombyte af luft samt sålunda, så fort möjligt är, bör lemna Stockholm intygas härmed.

Stockholm den 21 April 1881.

R. Bruzelius.

Medicine Professor.

På gjord proposition beviljades Herr *Hallenborg* ledighet från riksdagsgörömlen under fjorton dagar från denna dag.

Anmäldes och bordlades Stats-Utskottets Memorial N:o 69, med förslag till de återstående stadganden, hvilka böra införas i det nya reglementet för Riksgäldskontoret.

Vid föredragning af Stats-Utskottets sistlidne dag bordlagda Memorial N:o 68, med förslag till voteringsproposition i anledning af Kamrarnes skiljaktiga beslut i fråga om dels förstärkande af statsverkets grundfond, dels allmänna bevillningen för år 1882, godkändes den föreslagna voteringspropositionen.

Protokollsutdrag derom blef härfpå justeradt.

Upplästes och godkändes Stats-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrivelser:

N:o 16, angående regleringen af utgifterna under riksstatens Första hufvudtitel;

N:o 23, angående regleringen af utgifterna under riksstatens Åttonde hufvudtitel;

N:o 24, angående regleringen af utgifterna under riksstatens Nionde hufvudtitel;

N:o 43, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående täckande af en å anslaget till marinregementet uppkommen brist;

N:o 44, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående sammanförande af stamholländeri- och stamschäferifonderna till en gemensam fond under benämning »Fonden för svenska hornboskaps- och fårafvelns förädling»; samt

N:o 45, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående genomförande af Medelpads fögderis delning i två fögderier.

Upplästes och godkändes Sammansatta Stats- och Lag-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrivelse N:o 55, om ändring i gällande bestämmelser rörande ersättning till vittnen i brottmål.

Herr Grefven och Talmannen tillkännagaf, att enligt mellan Kamrarnes Talmän träffad öfverenskommelse omröstning jemlikt 65 § Riksdagsordningen komme att under morgondagens sammanträde anställas öfver den i Stats-Utskottets Memorial N:o 68 föreslagna och af båda Kamrarne godkända voteringsproposition.

Kammaren åtskildes kl. $\frac{1}{4}$ 3 e. m.

In fidem
A. von Krusenstjerna.

Måndagen den 25 April.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Justerades två protokollsutdrag för den 23 i denna månad.

Upplästes ett ingifvet läkarebetyg af följande lydelse:

Att Baron *F. P. Hierta* är sjuk och förbjuden att lemna sina rum intygas af

Stockholm den 24 April 1881.

Vincent Lundberg.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades Herr *Widmark* under åtta dagar från denna dag.

Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag till Riksdagens underdåniga skrifvelse N:o 66, angående medgifvande i visst fall af försäljning utaf vissa kyrkolägenheter i Skåne, Halland och Blekinge.

Anmäldes och bordlades Stats-Utskottets Memorial N:o 70, angående öfverlemnande till Kongl. Maj:t af det nya reglementet för Riksgäldskontoret.

Anställdes jemlikt 65 § Riksdagsordningen omröstning öfver följande af Stats-Utskottet i dess Memorial N:o 68 föreslagna och af båda Kamrarne godkända voteringsproposition:

Den, som vill,

1:o

att Riksdagen må, till förstärkande af statsverkets grundfond, å riksstaten för år 1882 anvisa 1,501,700 kronor;

2:o

att Riksdagen må för år 1882 åtaga sig en allmän bevilning af 5,600,000 kronor; samt

3:o

att Bevillnings-Utskottet må erhålla uppdrag att föreslå sättet huru nämnda bevilning bör utgå;

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen beslutat

1:o

att, till förstärkande af statsverkets grundfond, å riksstaten för år 1882 anvisa 701,700 kronor;

2:o

att för år 1882 åtaga sig en allmän bevilning af 4,800,000 kronor; samt

3:o

att åt Bevillnings-Utskottet uppdraga att föreslå sättet huru nämnda bevilning bör utgå.

Vid omröstningens slut befunnos rösterna hafva utfallit sålunda:

Ja—23;

Nej—62.

Sedan protokoll öfver omröstningen blifvit uppsatt, justerad och afsändt till Andra Kammaren, ankom derifrån ett protokollsutdrag, N:o 216, som upplästes och hvaraf inhemtades, att omröstningen derstädes utfallit med 116 Ja och 67 Nej, samt att båda Kamrarnes sammanräknade röster befunnits utgöra 139 Ja och 129 Nej; hvadan beslut i frågan blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionen.

Upplästes en insänd dödsattest af denna lydelse:

Att ledamoten af Första Kammaren f. d. lektorn R. N. O. *Nils Peter Ljunggren* afidit härstädes den 9 innevarande April, atterteras.

Kalmar den 23 April 1881.

R. Warholm.

Pastor.

Härefter upplästes och godkändes förslag till underdånig skrifvelse med anmälan om den genom nämnda dödsfall inom Kammaren uppkomna ledighet.

Föredrogs och bifölls Stats-Utskottets den 23 innevarande April bordlagda Memorial N:o 69, med förslag till de återstående stadganden, hvilka böra införas i det nya reglementet för Riksgäldskontoret.

Herr Grefven och Talmannen tillkännagaf, att anslag utfärdats till detta sammanträdes fortsättande kl. 7 e. m.

Justerades två protokollsutdrag för detta sammanträde; hvarefter Kammaren åtskildes kl. $\frac{1}{2}$ 12 f. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.

Måndagen den 25 April.

Kammaren sammanträdde kl. 7 e. m.

Anmäldes och bordlades Bevillnings-Utskottets betänkande N:o 12, med förslag till den af Riksdagen fastställda bevillningssummans utgörande.

Kammaren åtskildes.

In fidem
A. von Krusenstjerna.

Tisdagen den 26 April.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Justerades protokollet för den 19 i denna månad.

Anmälades och bordlades Stats-Utskottets Memorial N:o 71, angående den nya riksstaten.

Föredrogs och bifölls Stats-Utskottets under gårdagen bordlagda Memorial N:o 70, angående öfverlemnande till Kongl. Maj:t af det nya reglementet för Riksgäldskontoret.

Föredrogs och bifölls Bevillnings-Utskottets sistlidne dag bordlagda Betänkande N:o 12, med förslag till den af Riksdagen fastställda bevillningssummans utgörande.

Herr Grefven och Talmannen tillkännagaf, att anslag utfärdats till detta sammanträdes fortsättande kl. 7 e. m.

Herr *vice Talmannen* afgaf en motion, N:o 47, om aflåtande af underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om Riksdagens afslutande.

Hänvisades till Första Kammarens Tillfälliga Utskott N:o 1.

Justerades tre protokollsutdrag för detta sammanträde; hvarefter Kammaren åtskildes kl. $\frac{1}{2}$ 12 f. m.

In fidem
A. von Krusenstjerna.

Tisdagen den 26 April.

Kammaren sammanträdde kl. 7 e. m.

Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag dels till Riksdagens underdåniga skrifvelse N:o 67, angående dispositionsrätten till vissa hemman inom Malmöhus län;

dels ock till paragrafer i Riksdagsbeslutet:

N:o 16, om revision af gällande lagstiftning angående enskilda banker med rätt att utgifva egna banksedlar;

N:o 17, angående förändrad lydelse af 17 kap. 12 § Handelsbalken;

N:o 18, angående ändring uti instruktionen för Riksdagens revisorer vid Riksbankens afdelningskontor i orterna;

N:o 19, angående reglemente för Riksbankens styrelse och förvaltning;

N:o 20, angående ändring i Kongl. kungörelsen den 5 December 1873 om bevillningsafgift för spelkort samt kortstämplingens verkställande;

N:o 21, angående ändring i 4 § 1 mom., 12 § och 23 § 1 mom. i förordningen angående vilkoren för försäljning af bränvin den 24 Augusti 1877;

N:o 22, angående ändring i lagen om rikets mynt den 30 Maj 1873;

N:o 23, angående upphörande af skyldighet för den, som emot hofrätts dom vill konungen söka, att i visst fall träda i fängelse till sakens slut; samt

N:o 24, angående förbättrad lagstiftning rörande tillsynen å förvaltningen af omyndigs egendom.

Upplästes och godkändes Bevillnings-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrifvelse N:o 68, angående allmänna bevillningen.

Anmäldes och bordlades Första Kammarens Tillfälliga Utskotts Utlåtande N:o 19, i anledning af väckt motion om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t om Riksdagens afslutande.

Justerades två protokollsutdrag för detta sammanträde; hvarefter Kammaren åtskildes.

In fidem
A. von Krusenstjerna.

Onsdagen den 27 April.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Justerades protokollen för den 20 i denna månad.

Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag till paragraf i riksdagsbeslutet, N:o 25, angående författning om kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg.

Upplästes och godkändes Stats-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrivelser:

N:o 21, angående regleringen af utgifterna under riksstatens Sjette hufvudtitel;

N:o 22, angående regleringen af utgifterna under riksstatens Sjunde hufvudtitel;

N:o 59, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående åtskilliga de Kongl. teatrarne rörande ärenden;

N:o 60, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående afsändring af jord från indragna militiebostället Hilleshög N:is 3 och 10 i Malmöhus län för uppförande af en småskola för Hilleshøgs by;

N:o 61, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående byte af mark emellan Kongl. Maj:t och kronan samt Göteborgs stad;

N:o 62, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående upplåtelse af Artilleriplanen till byggnadsplats för nytt hofstall m. m.;

N:o 63, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående försäljning af två Axevalla mötesfält tillhörande skogslotter;

N:o 64, angående beviljade anslag till statens jernvägsbyggnader samt anvisande af statsbidrag till understöd för enskilda jernvägsanläggningar;

N:o 65, angående beviljande af vissa förmåner för enskilda jernvägsanläggningar;

N:o 69, angående beviljade statsbidrag till vägars anläggning och förbättring, hamn- och brobyggnader samt vattenkommunikationer äfvensom sjösänkningar och andra vattenaftappningsföretag;

N:o 70, angående afsättande af räntebärande obligationer till nominelt belopp af 3,000,000 kronor till en garantifond för aktiebolaget Sågverksegarnes garantiförening;

N:o 71, angående upprättadt nytt reglemente för Riksgäldskontoret.

N:o 73, angående förstärkande af statsverkets grundfond samt allmän bevilning för år 1882; och

N:o 74, angående beräkningen af statsverkets inkomster.

Föredrogs och bifölls Stats-Utskottets under gårdagen bordlagda Memorial N:o 71, angående den nya riksstaten.

Föredrogs och bifölls Första Kammarens Tillfälliga Utskotts sistlidne dag bordlagda Utlåtande N:o 19, i anledning af väckt motion om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t om Riksdagens afslutande; och skulle jemlikt 3 mom. i 63 § Riksdagsordningen detta beslut genom utdrag af protokollet Medkammaren delgifvas.

Justerades fyra protokollsutdrag för detta sammanträde; hvarefter Kammarerna åtskildes kl. $\frac{1}{4}$ 3 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.

Torsdagen den 28 April.

Kammaren sammanträdde kl. $\frac{1}{2}$ 12 f. m.

Justerades protokollet för den 21 i denna månad.

Upplästes och godkändes Stats-Utskottets förslag till Riksdagens underdåniga skrivelser:

N:o 72, angående anvisande på Riksgäldskontoret af fyra utaf innevarande Riksdag beviljade anslag; samt

N:o 75, med ny riksstat.

Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag dels till Riksdagens underdåniga skrifvelse N:o 76, angående Riksdagens afslutande;

dels ock till paragrafer i Riksdagsbeslutet:

N:o 26, angående allmänna bevillningen;

N:o 27, angående statsregleringen;

N:o 28, angående sammanförande af stamholländeri- och stam-schäferifonderna till en gemensam fond under benämning »Fonden för svenska hornboskaps- och fårafvelns förädling»; samt

N:o 29, om ändring i gällande bestämmelser rörande ersättning till vittnen i brottmål.

Herr Grefven och Talmannen tillkännagaf, att anslag utfärdats till detta sammanträdes fortsättande kl. 7 e. m.

Justerades två protokollsutdrag för detta sammanträde; hvarefter Kammaren åtskildes kl. $\frac{3}{4}$ 12 f. m.

In fidem
A. von Krusenstjerna.

Torsdagen den 28 April.

Kammaren sammanträdde kl. 7. e. m.

Upplästes och godkändes Riksdagens kanslis förslag till paragrafer i Riksdagsbeslutet:

N:o 30, angående statsregleringen;

N:o 31, angående statsregleringen;

N:o 32, angående statsregleringen;

N:o 33, angående statsregleringen;

N:o 34, angående statsregleringen;

N:o 35, angående statsregleringen;

N:o 36, angående statsregleringen;

N:o 37, angående statsregleringen;

N:o 38, angående statsregleringen;

N:o 39, angående statsregleringen;

N:o 40, angående aflåtna underdåniga skrivelser i frågor rörande den allmänna hushållningen; samt

N:o 41, angående bankovinsten.

Herr Grefven och Talmannen tillkännagaf, att Kongl. Maj:t genom offentligt anslag låtit bjuda och kalla Riksdagens samtliga ledamöter att i morgon den 29 innevarande April efter förrättad gudstjänst infinna sig å rikssalen för att af Kongl. Maj:t i nåder hem förlofvas.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag; hvarefter Kammarren åtskildes kl $\frac{1}{4}$ 8 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.

Fredagen den 29 April.

Kammaren sammanträdde kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m.

Justerades protokollen för den 22 i denna månad.

Herr Grefven och Talmannen samt Kammarens Herrar ledamöter afgingo kl. nära 11 f. m. till Storkyrkan, der riksdagspredikan hölls af komministern C. A. Leopold. Efter gudstjenstens slut begaf sig Kammarerna till rikssalen, hvarest, efter det Herr Statsrådet och Chefen för Civildepartementet Hederstierna uppläst Kongl. Maj:ts nådiga förordnande för Hans Excellens Herr Statsministern Grefve Posse att å Kongl. Maj:ts vägnar avsluta Riksdagen, samt Herrar Talmännen, hvar för sig, framfört Kamrarnes underdåniga välönskningar, och riksdagsbeslutet blifvit af Herr Statsrådet och Chefen för Civildepartementet uppläst, Hans Excellens Herr Statsministern å Kongl. Maj:ts vägnar förklarade Riksdagen vara avslutad.

Sedan Kammarens Herrar ledamöter, återkomne till samlingsrummet, intagit sina platser, uppstod Grefve *Lagerbjelke* och yttrade:

Mine Herrar! Den Riksdag hvilken nu åtskiljes, är den första under vårt nuvarande statsskick, som hunnit avsluta sina arbeten före den af grundlagen dertill bestämda tid. Att detta blifvit en möjlighet bör väl väsentligen tillskrifvas den mindre än vanligt tidsödande beskaffenheten af de ärenden, som förekommit till afgörande; men deraf får icke den slutsats dragas, att det utförda arbetet varit utan vikt och gagn för fäderneslandet. I det stora lagstiftningsarbetet bildar icke hvarje särskild Riksdag ett för sig avslutadt helt, utan de utgöra tillsammans en kedja, uti hvilken hvar Riksdag är en mer eller mindre vigtig, dock alltid betydelsefull länk; och visst är äfven att jemväl denna Riksdag dels inledt och dels avslutat flere för det allmänna maktpåliggande angelägenheter. Det ligger i sakens natur, att meningarne på riksdagen mången gång kunna vara stridiga; men oupplösligt eniga hafva de städse varit, och skola de alltid förblifva beträffande det slutliga målet för våra varmaste önskingar och oafåtliga bemödanden: fäderneslandets sanna lycka och ära.

Med djup känsla häraf, och under en upprigtig och hjertlig tack-sägelse för den vänskap och det förtroende, hvarmed jag blifvit inom Kammaren omfattad, anhåller jag vördnadsfullt att i Herrarnes välvilliga hägkomst få vara innesluten.

Herr *Mannerskantz* besvarade detta tal i följande ordalag:

Herr Grefve och Landshöfding! Icke blott för de förbindliga ord Ni nyss till oss uttalat, utan ock för det utmärkta, men för de fleste af oss, sedan länge, välbekanta och i godt minne bevarade sätt, hvarå Ni, med alltid samma reda och ordning och aldrig rubbadt lugn, än en gång har fört ordet ibland oss, anhålla Första Kammarens samtliga ledamöter att genom mig, såsom den äldste ibland dem, till Eder, Herr Grefve, få frambara uttrycken af allas vår djupa tacksamhet och sanna belåtenhet.

Om den Riksdag, som nu slutar, tror jag det omdömet kunna fällas, att den icke lemnar några märkbara spår af sin verksamhet qvar i vårt lands häfder. Men det fans likväl stunder, under dess lopp, då mången ibland oss trodde sig kunna hoppas, att den bland oförgängliga minnen af hvad den lyckats uträtta, skulle få att uppteckna hvad den gjort på en gång för vår vackra hufvudstads försköning och för att åt vår gamla folkfrihet bereda en henne värdig boning. Men dessa förhoppningar visade sig snart såsom tomma hägringar blott, hvilka lika hastigt försvunno som de visat sig. Mätte det nu icke gå på samma sätt med det ändå viktigare företag, som det är oss bådadt att vi till nästkommande riksdag skola få oss förelagdt att genomföra; utan måtte alla samhällets goda krafter förena sig att söka bringa denna fosterlandets största fråga till en sådan lösning, att vi sedan må finna lugn och trygghet råda uti frid och endrägt inom landet.

Vi anhålla slutligen i denna skiljmessans och afskedets stund att få försäkra Herr Grefven om vår vördnadsfulla tillgifvenhet och bedja att i Herr Grefvens välvilja och förtroende äfven frånvarande få vara inneslutna.

Kammarens Herrar ledamöter åtskildes kl. 1 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.
